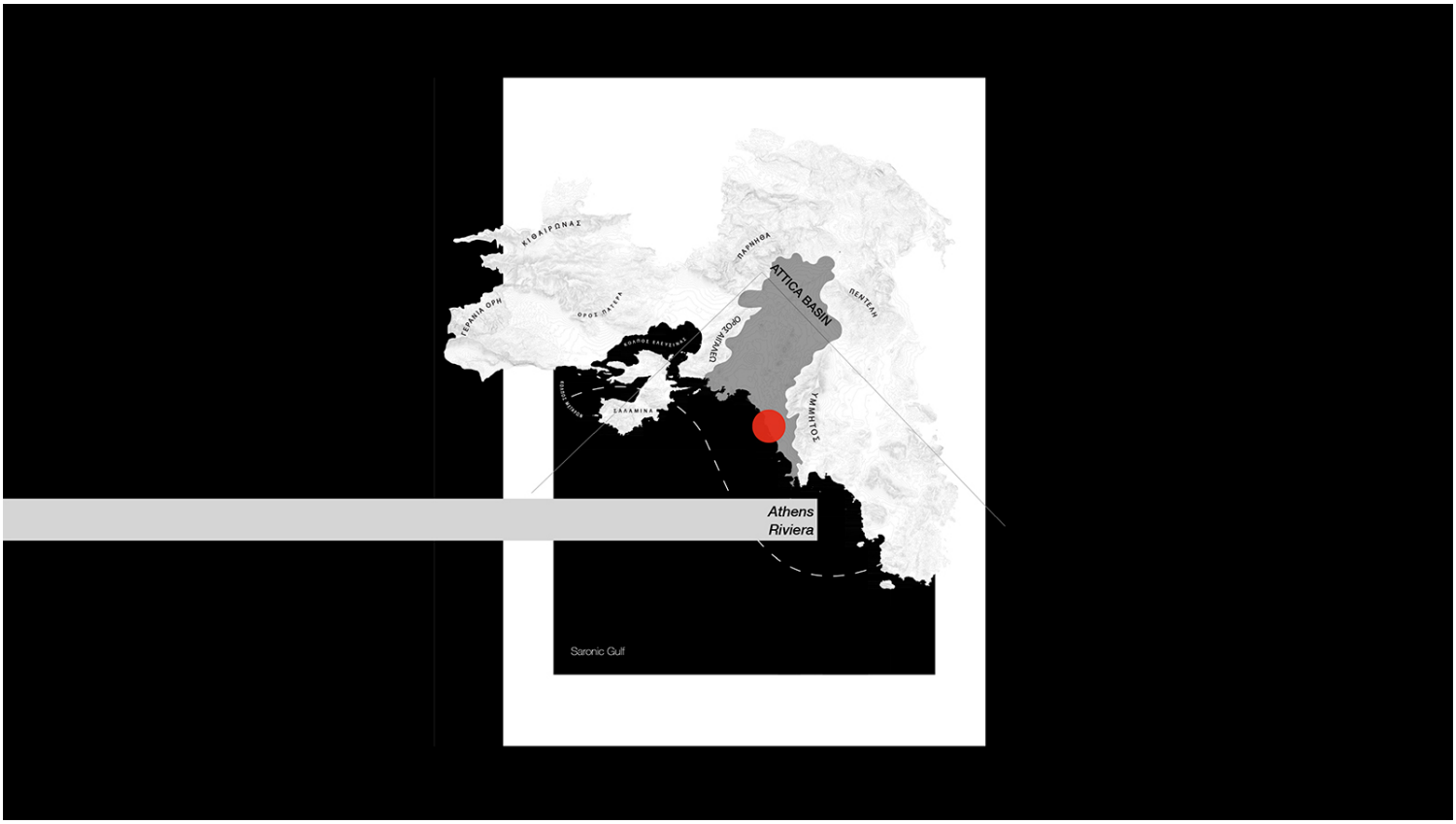
Archetype

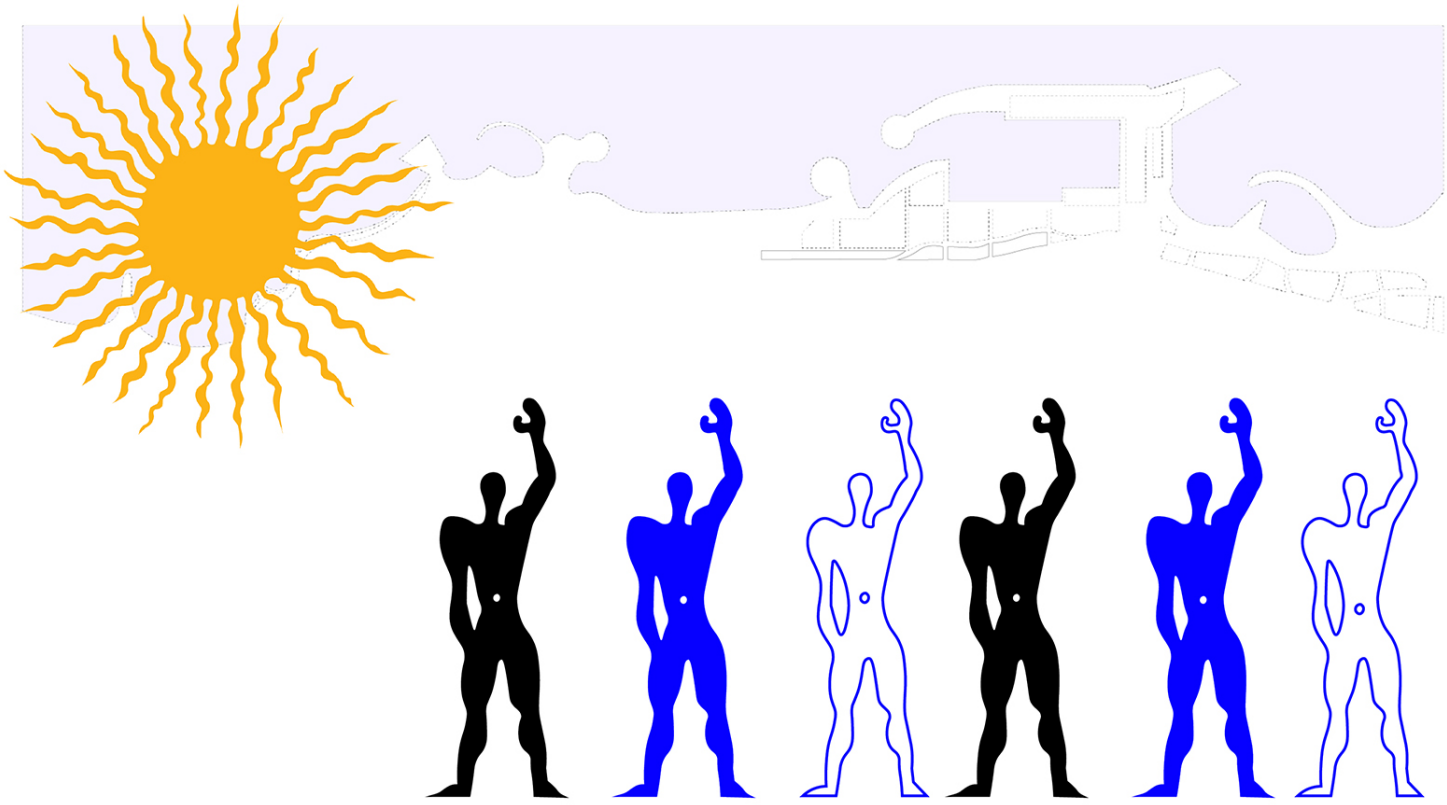
Αρχιτεκτονική για Κατανάλωση | Επινοώντας τη σύγχρονη Αστική Μυθολογία της Αθηναϊκής Ριβιέρας

Άννα Ελευθερία Ζαχαριάκη - 08/06/2026

Η παρούσα ανάλυση διερευνά τον τρόπο με τον οποίο ο σύγχρονος αρχιτεκτονικός και αστικός λόγος συμβάλλει στον μετασχηματισμό του παράκτιου μετώπου της Αττικής, σε πεδίο επιθυμίας, κατανάλωσης και αφήγησης. Η ακτογραμμή των νοτίων προαστίων, γνωστή ως Αθηναϊκή Ριβιέρα, υφίσταται σήμερα έναν βαθύ φυσιογνωμικό και χωρικό μετασχηματισμό και αποτελεί μια περιοχή που σήμερα βρίσκεται στο επίκεντρο του επενδυτικού ενδιαφέροντος, με αφετηρία το έργο αστικής ανάπλασης του Ελληνικού.

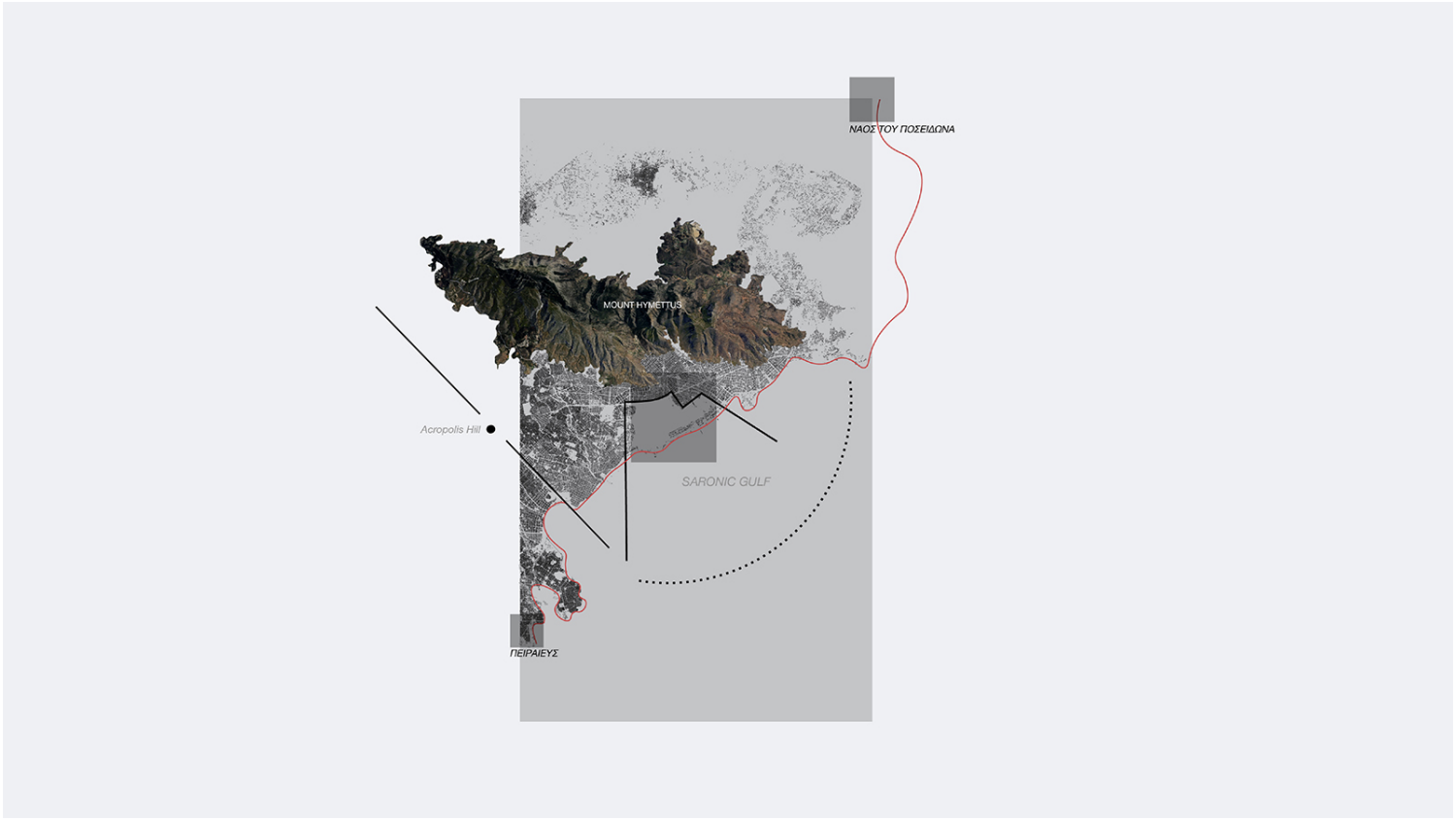

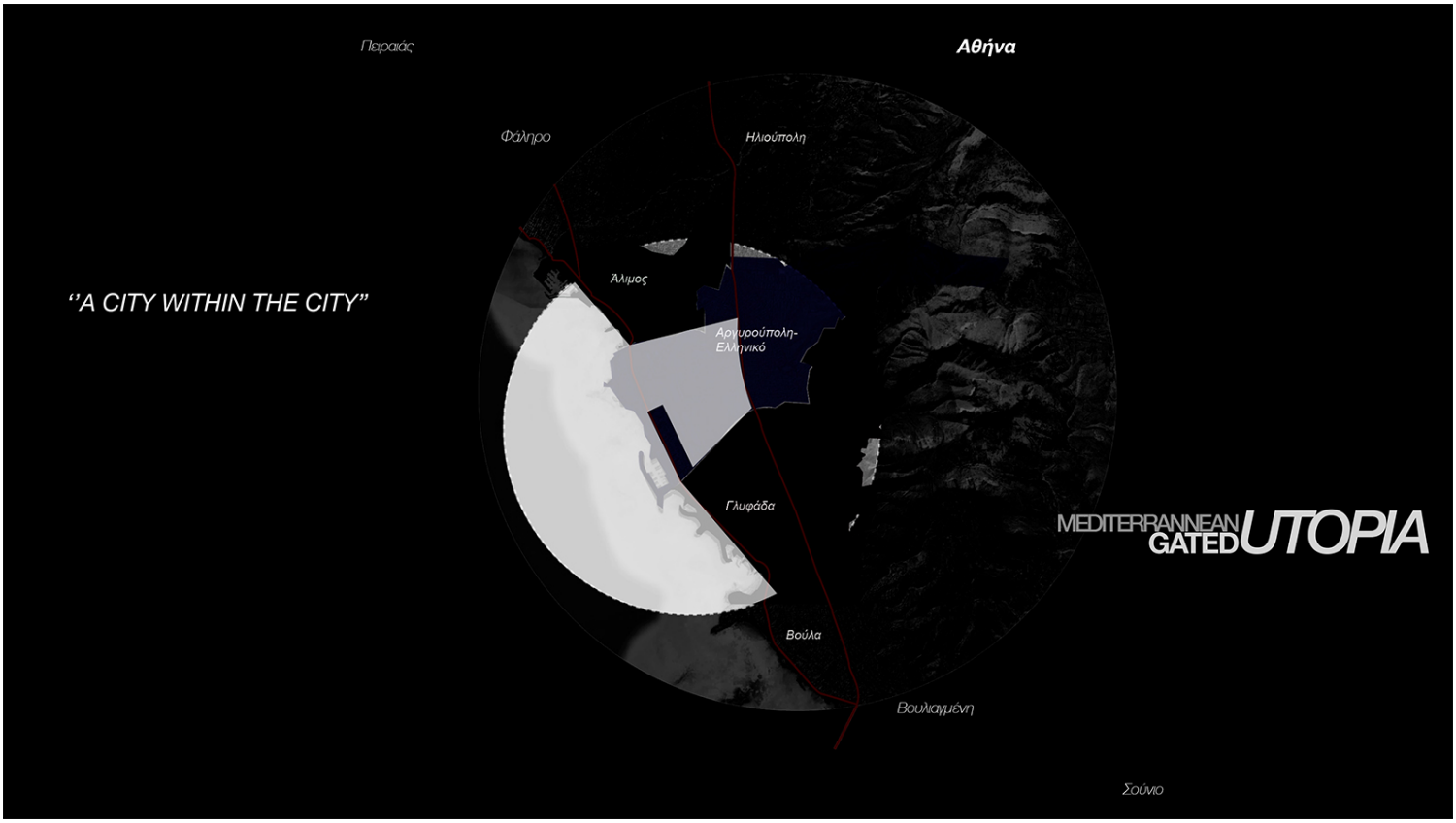
Vikelas, Housing Tower at Glyfada

Αυτός ο τόπος, που επί σειρά ετών παρέμενε σε κατάσταση αναμονής ως κενή, υπολειμματική έκταση στον αστικό ιστό, προβάλλεται μέσω των μηχανισμών του real estate και της παγκόσμιας αρχιτεκτονικής κουλτούρας ως μια **νέα πόλη μέσα στην πόλη.** Στο πλαίσιο αυτό, η αρχιτεκτονική αναδεικνύεται ως προϊόν διεθνούς κυκλοφορίας, και ως αφήγημα που δεν παράγει μόνο κτίρια, αλλά και **καταναλωτικά-κατά του Zygmunt Bauman- υποκείμενα.** Η σημερινή συνθήκη αποτυπώνει με ιδιαίτερα εύγλωττο τρόπο τις προσδοκίες και τις φαντασιώσεις της εποχής γύρω από την ‘‘**ονειρική’’ ζωή,** συγκροτώντας μια περιεκτική υπόσχεση για έναν **ευδαιμονικό βίο δίπλα στο νερό**.

Η ανάπλαση του Ελληνικού μπορεί να προσεγγιστεί μέσω μιας προβληματικής , όπως η Υπερ-κλίμακα (Bigness) στο s,m,l,xl του Rem Koolhaas. Στο επίπεδο του “XL”, το έργο δεν λειτουργεί απλώς ως μεμονωμένο αρχιτεκτονικό αντικείμενο, αλλά και ως **ολοκληρωμένο σύστημα ροών,** προγραμμάτων και οικονομικών μηχανισμών που τείνει να συγκροτεί “πόλη μέσα στην πόλη’’.

“The Metropolis strives to reach a mythical point where the world is completely fabricated by man, so that it absolutely coincides with his desires.”

Rem Koolhaas, *Delirious New York: A Retroactive Manifesto for Manhattan,* (1978)

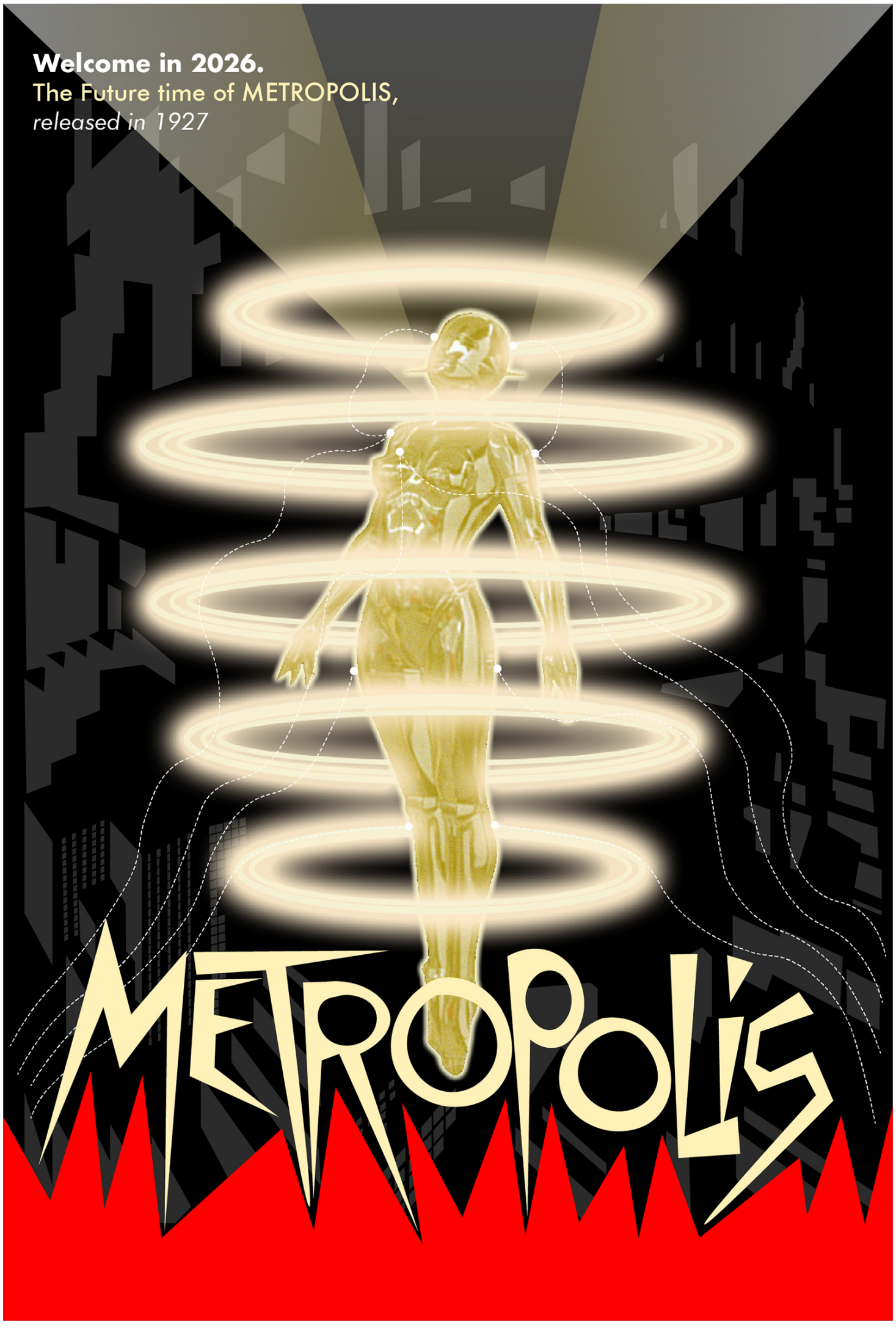
HYPER *consum-ption*

residual territory

*"The idea of tabula rasa **is never neutral;** it is always a political act aimed at **erasing conflicts** in order to impose **a new order"***

Pier Vittorio Aurelli, The Theology of **Tabula Rasa.**

*"Tabula rasa is the spatial **precondition for total planning."***

Welcome in 2026.
The Future time of METROPOLIS,
released in 1927
METROPOLIS

Η ανάγνωση αυτή συνομιλεί κριτικά με το φιλμ Metropolis Fritz Lang, όχι ως αισθητική αναλογία, αλλά ως κοινή υπόμνηση ότι η αρχιτεκτονική της μητρόπολης μπορεί να λειτουργήσει ως μηχανισμός οργάνωσης κοινωνικών ρόλων και διακριτού διαχωρισμού του χώρου. Η εμβληματική συνθήκη που απεικονίζεται στην ταινία Metropolis (1927), λειτουργεί ως αλληγορία μιας προβολής της νεωτερικής μητρόπολης 100 χρόνια μετά, στο μακρινό μέλλον του 2026, όπου ο αστικός χώρος οργανώνεται μέσω ενός **ακραίου κοινωνικού και χωρικού δυϊσμού:** η «άνω πόλη» της διοίκησης, της κατανάλωσης και της αισθητικής ευμάρειας αντιστοιχεί σε μια αποστειρωμένη, σχεδόν μεταφυσική εικόνα προόδου, ενώ η «κάτω πόλη» των εργατών συγκροτεί το αόρατο υπόστρωμα παραγωγής, πειθαρχίας και ανέχειας.

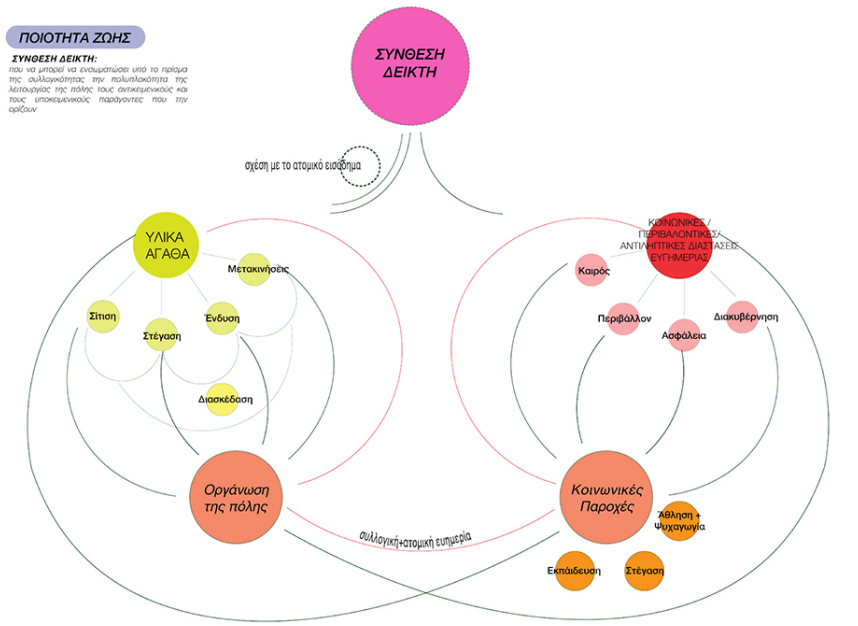

HOTEL
RIVIERA
fly
OLYMPIC
AIRWAYS
AMERICAN
SHELL

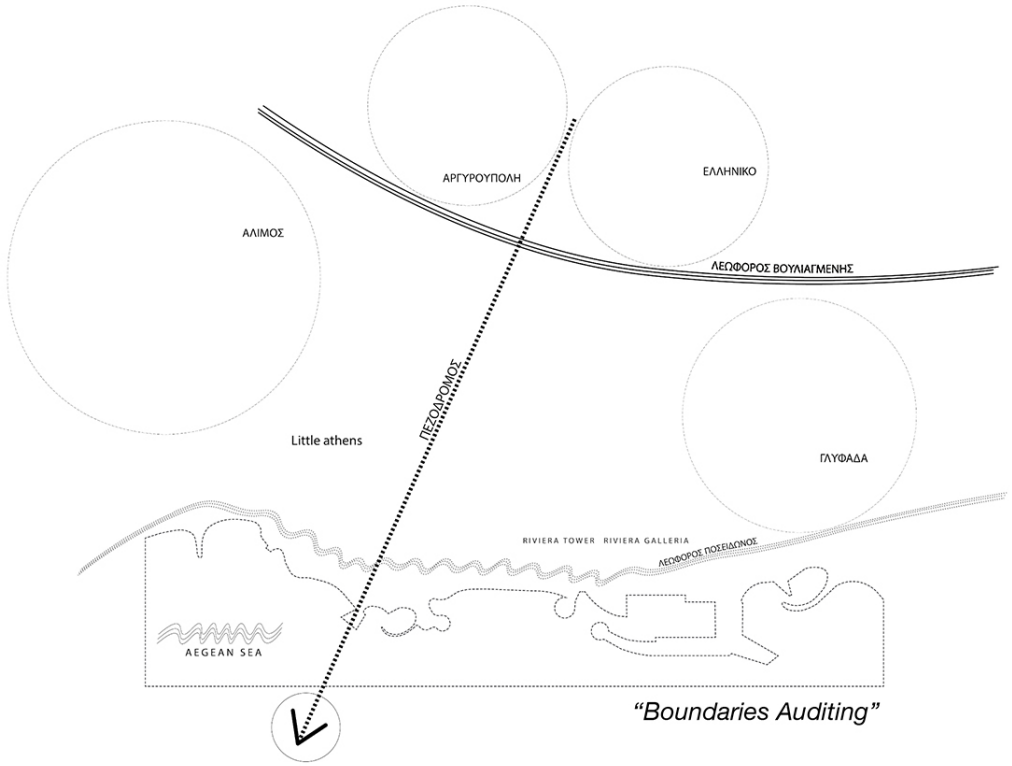
Το Ελληνικό δεν λειτουργεί απλώς ως μια κατασκευή του μέλλοντος, αλλά ταυτόχρονα ως μηχανισμός ανασύνθεσης της σχέσης της πόλης με τη θάλασσα, την οικονομία, το παγκόσμιο φαντασιακό, λειτουργώντας κατ' αναλογία με μια «άλλη Disneyland», η οποία ως τόπος-σκηνικό, παίζοντας τον ρόλο του φανταστικού, νομιμοποιεί τον υπόλοιπο κόσμο ως πραγματικότητα.

In the society of consumers, the individual must constantly prove their worth – not by being, but by consuming

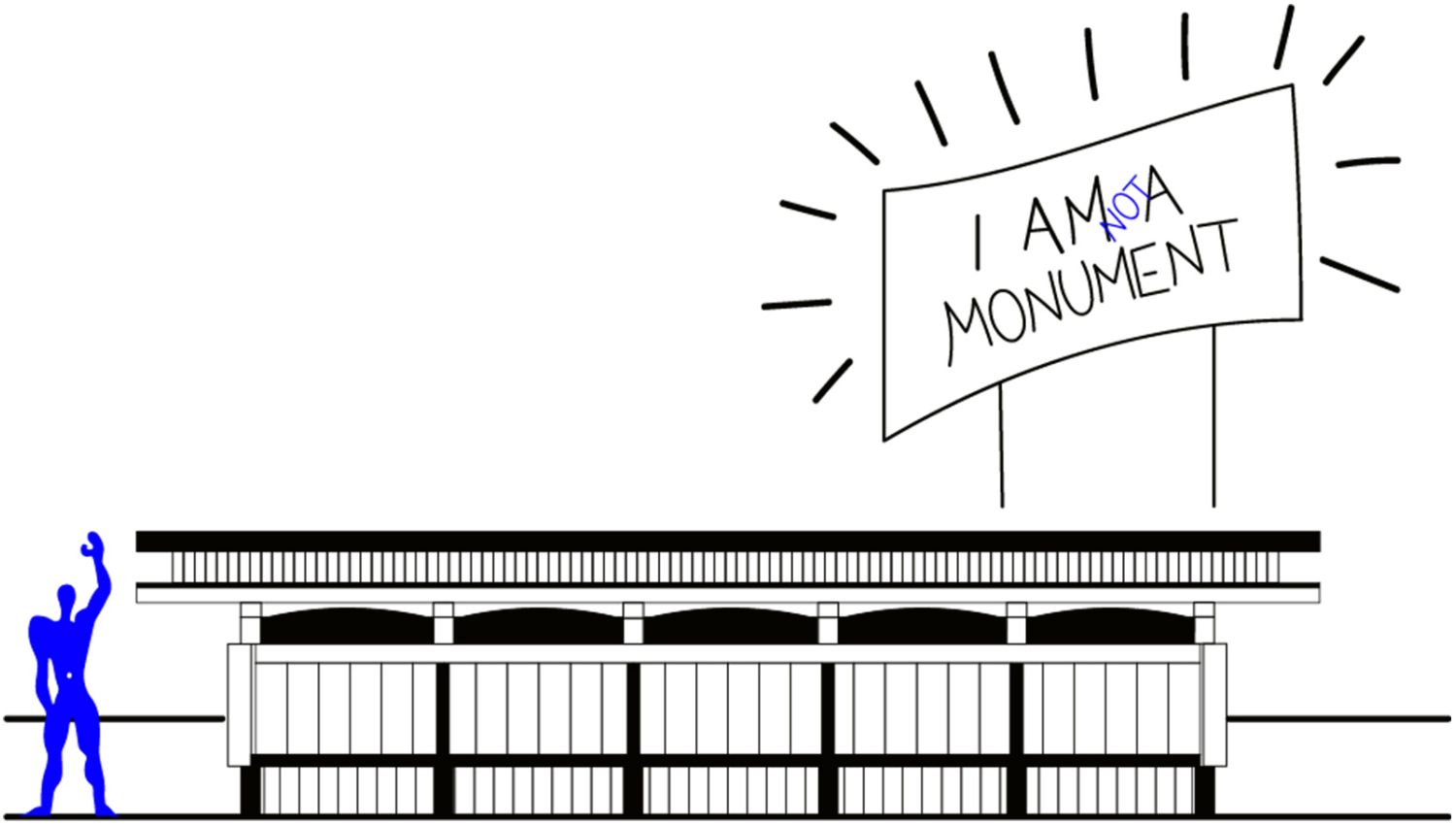
Zygmunt Bauman, ***Life for Consumption,*** (2008)

Διάγραμμα "Qualities of Life Index"

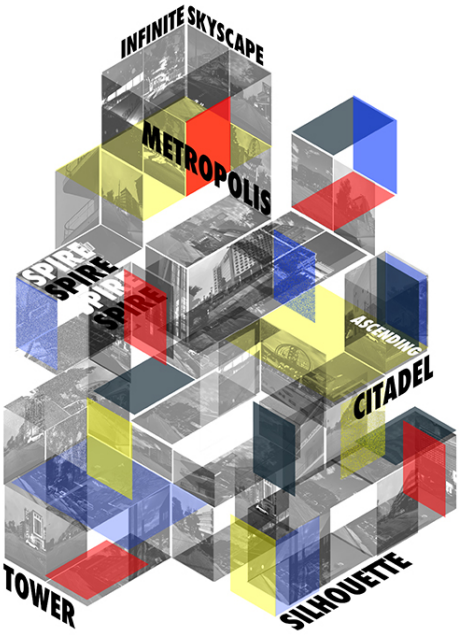
Στη σύγχρονη συνθήκη, αυτή η τάση συνδέεται με την παγκοσμιοποιημένη οικονομία της προσοχής. Το "μνημειώδες" γίνεται μέσο ανταγωνιστικότητας, ένα εργαλείο που συμβάλλει στο branding του τόπου. Δεν είναι μόνο μορφολογική επιλογή, αλλά μια στρατηγική που δεν διεκδικεί να κατασκευάσει απλώς κτίρια, αλλά τα τοποθετεί σε ελεύθερη χωροθέτηση μέσα στο τοπίο, εξασφαλίζοντας μέγιστη ορατότητα και περίοπτη παρουσία. Μια διάταξη που παραπέμπει σ**ε εκθεσιακή λογική.** Η μνημειακότητα, ωστόσο, δεν ταυτίζεται πια αποκλειστικά με την κλασική μεγαλοπρέπεια ή με την επιβλητική αναπαράσταση, αλλά συχνά επαναπροσδιορίζεται **ως εικόνα και ως μήνυμα.**

Σε αυτή τη λογική, ο αστικός χώρος προσομοιάζει με ένα θεματικό περιβάλλον που οργανώνεται πρωτίστως

για την κατανάλωση μιας σκηνοθετημένης εμπειρίας. Έτσι, η αρχιτεκτονική λειτουργεί ως μηχανισμός παραγωγής εικόνων και προσομοίωσης. Παράγει μια **εικόνα ενός ‘‘καλύτερου αύριο’’, αρκετά πειστική ώστε να καταναλωθεί στο παρόν.** Με αυτή την έννοια, ‘‘αγοράζοντας το μέλλον’’, δεν αγοράζονται απλώς τετραγωνικά μέτρα ή μια νέα διεύθυνση. Αλλά κεφαλαιοποιείται ένας τρόπος ζωής, μια υπόσχεση ταυτότητας, και θέση σε μια αστική μυθολογία που κατασκευάζεται εκ των προτέρων.

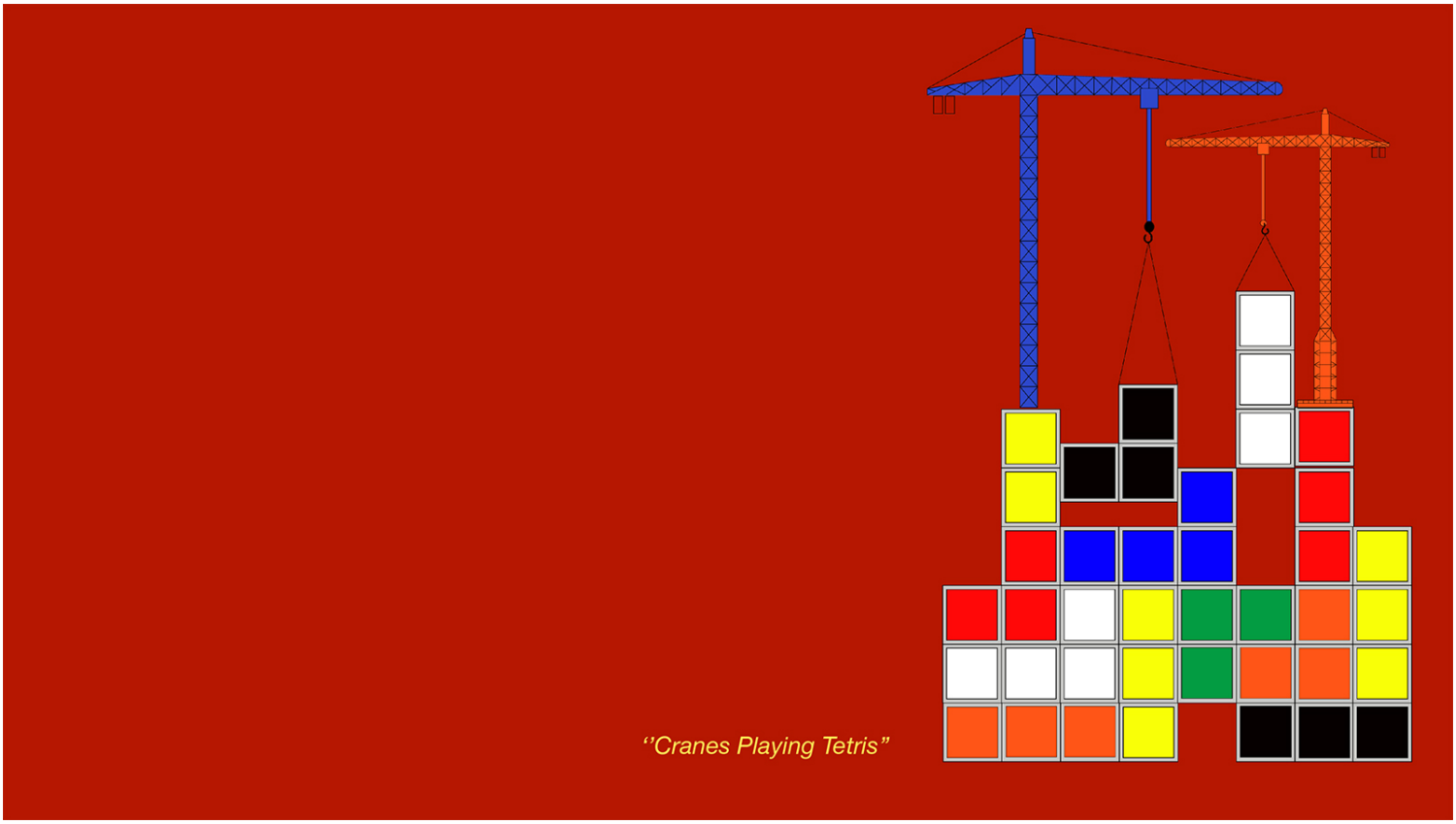

ΕΙΚΟΝΕΣ
ΦΑΝΤΑΣΙΑ
OLYMPIC
AIRWAYS
MERCEDES
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΠΤΕΡΟ
RESTAURANT

"City Chain"

Ένα νέο «DNA» εισάγεται εξωγενώς, αναδιατάσσοντας με τρόπο απότομο τις προϋπάρχουσες κοινωνικές, χωρικές και πολιτισμικές ακολουθίες. Πρόκειται για μια τομή που δεν τροποποιεί απλώς τον φαινότυπο της περιοχής, αλλά περισσότερο μια μορφή **επανεγγραφής** των ίδιων των μηχανισμών αναπαραγωγής της αστικής ζωής και παραγωγής νέων **συναρμογών**.

Η αρχιτεκτονική μπορεί να παράγει τέτοιες **συναρμογές**, άρα και νέους τύπους υποκειμενικότητας, λειτουργώντας πειθαρχικά. Ένας χώρος υπερβολικής οργάνωσης όπου η τελειότητα καταλήγει να στραγγαλίζει τη ζωή. Η ελευθερία του υποκειμένου δεν καταργείται, αλλά αναπλαισιώνεται **ως επιλογή εντός αποδεκτών σεναρίων,** σε ένα εκτεταμένο πεδίο που φαινομενικά μοιάζει ελεύθερο και εξωστρεφές αλλά επί της ουσίας λειτουργεί ως **καθεστώς συμπεριφοράς.**

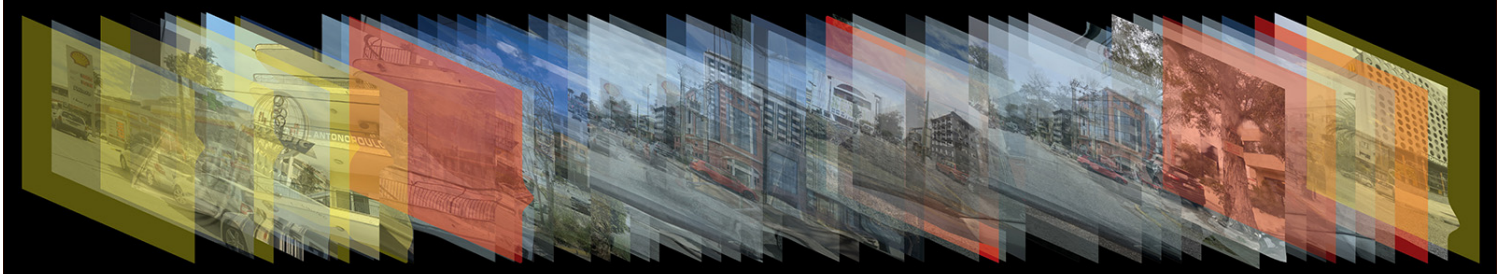

''Cranes Playing Tetris"

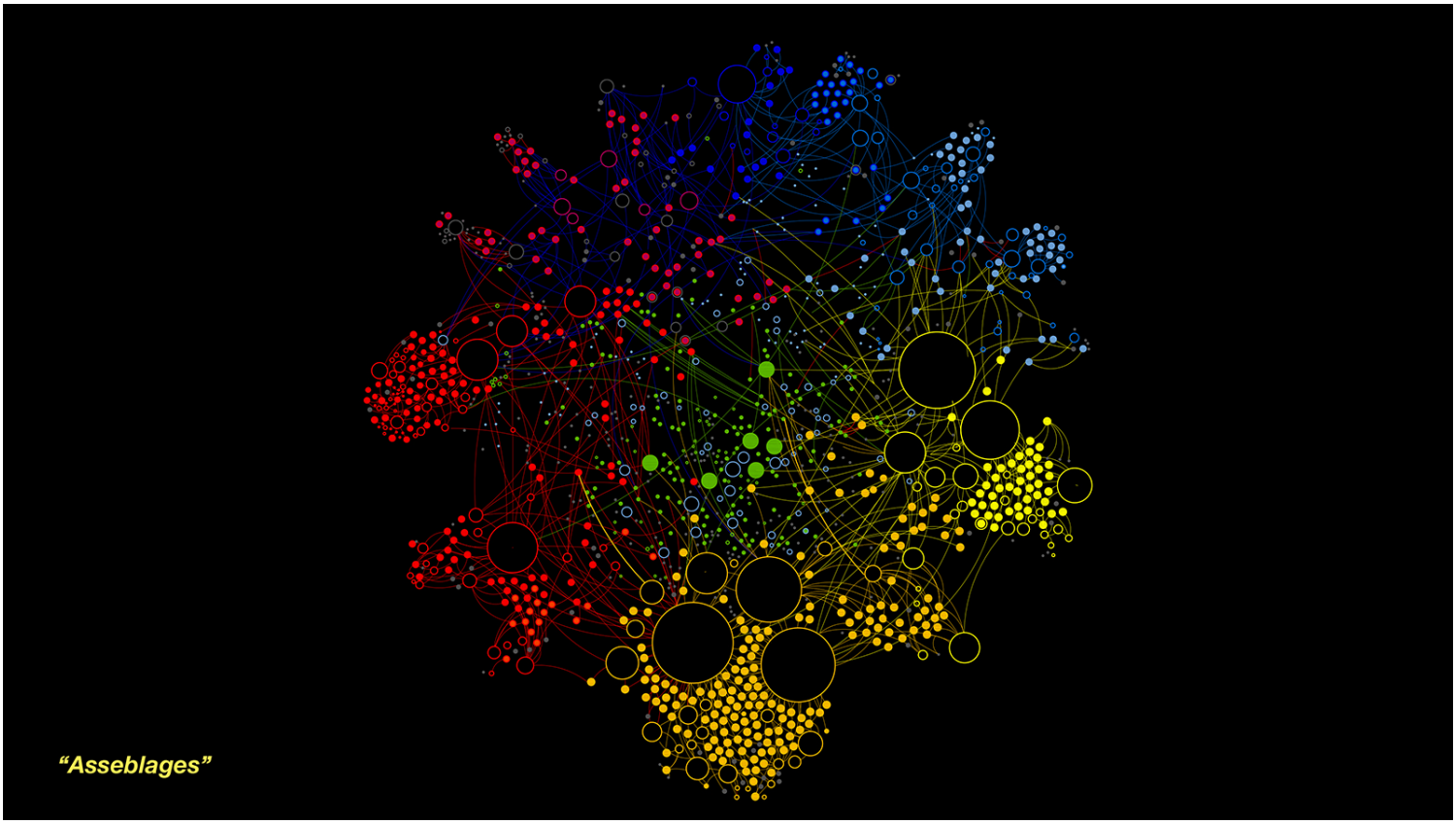
“Curing Complexity”

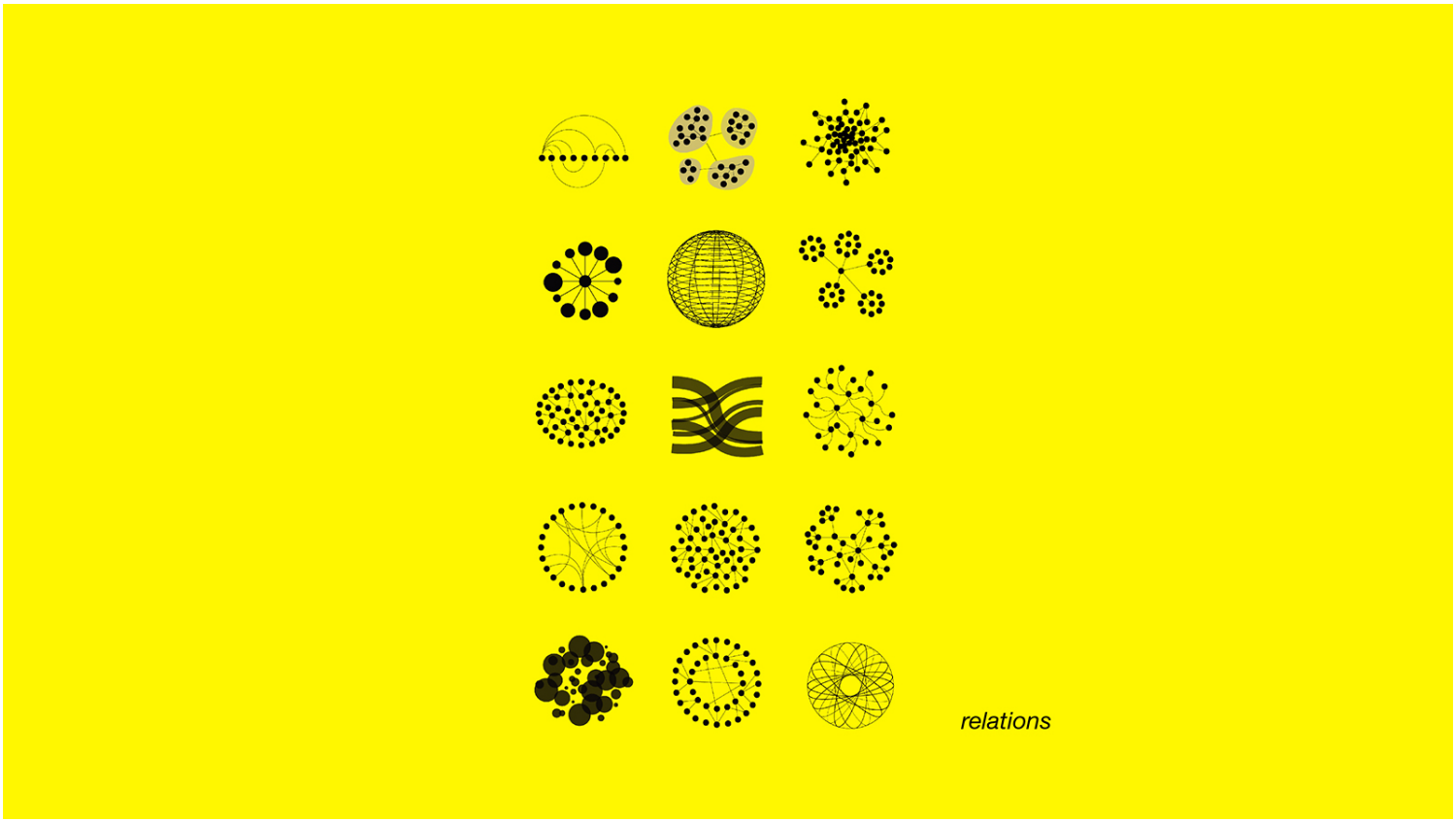
pace events endurance triggers

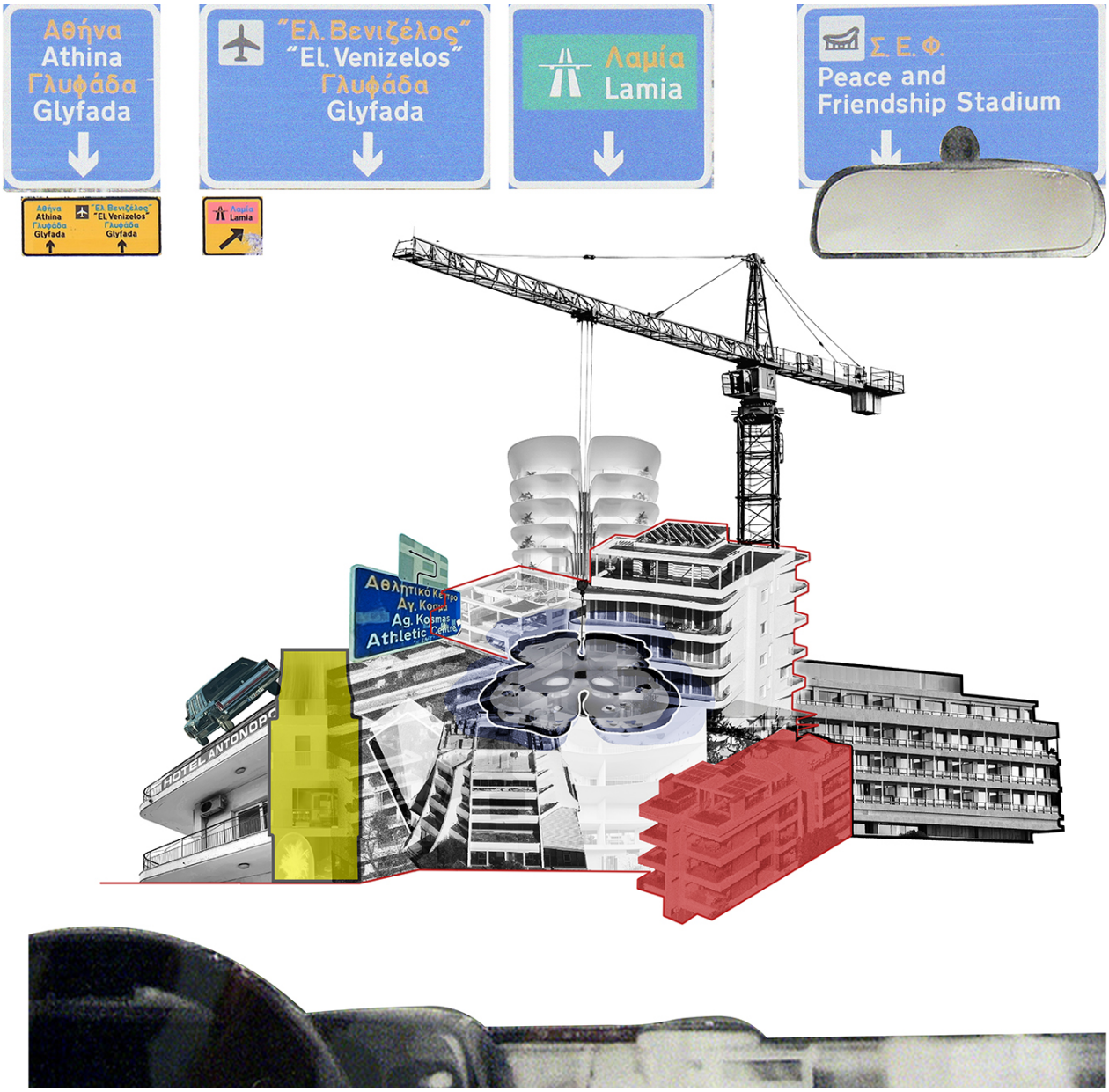

possibilities typologies memory social strata

“photo dump”

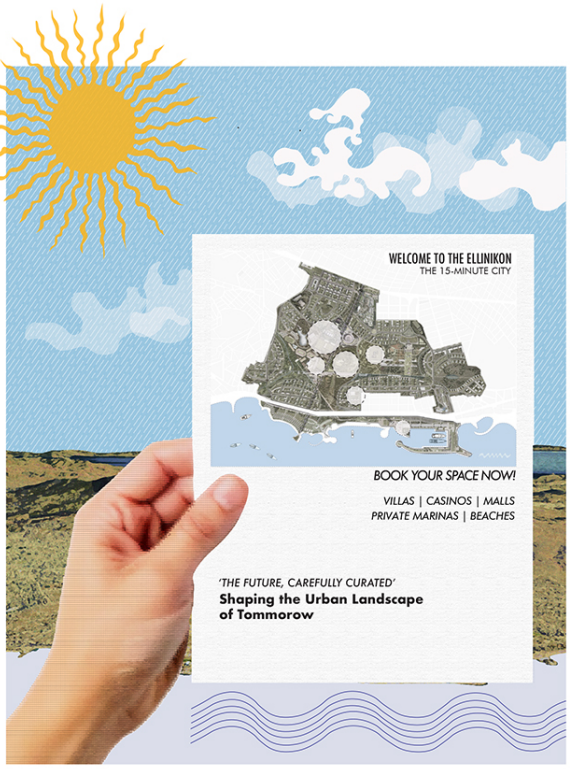

“Asseblages”

relations

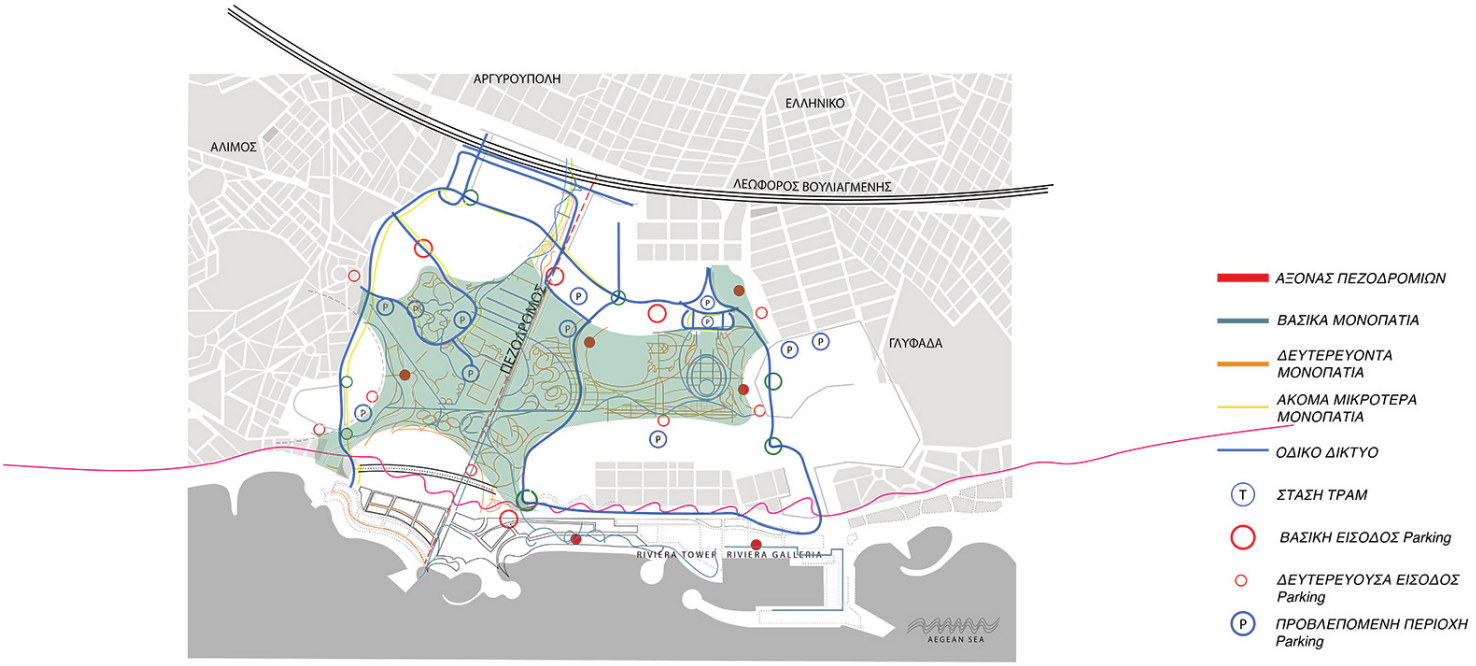
Η τεχνολογία και οι πρακτικές εικονογράφησης της εμπειρίας αναλαμβάνουν κεντρικό ρόλο ως μηχανισμοί προώθησης και κατανάλωσης του χώρου, καθιστώντας αναγκαία μια κριτική ανάγνωση των όρων υπό τους οποίους συγκροτείται η νέα αυτή αρχιτεκτονική και αστική **meta-πραγματικότητα.**

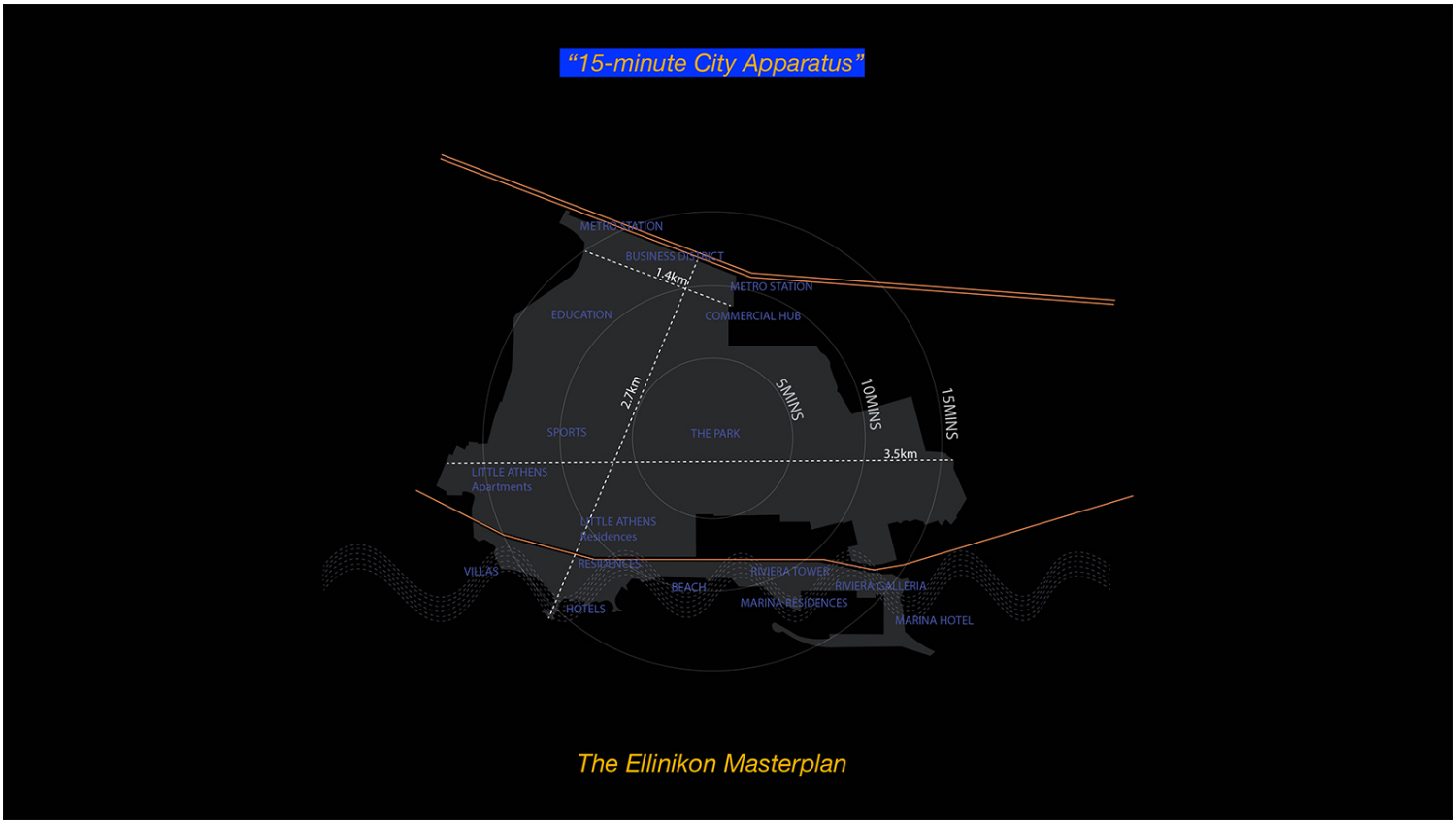
Παρουσιάζονται οι δυστοπικές συνέπειες που δεν παρεμβάλλονται εξωτερικά αλλά προκύπτουν ως εγγενή στοιχεία του ίδιου του αναπτυξιακού αφηγήματος. Εξετάζεται η ανάδυση ενός νέου αρχιτεκτονικού ιδιώματος, η πτώση του αρχιτεκτονικού ακαδημαϊσμού και η επικράτηση μιας αντίληψης **περί εφήμερης, οικολογικής πραγματικότητας της απόλυτης λευκότητας,** κατά την οποία στα καθήκοντα της κάθε γενιάς είναι να κατασκευάσει τη δική της αρχιτεκτονική ως τη μοναδική, ιστορική χωρική έκφρασή της.

*"The Future, **Carefully Curated**"*

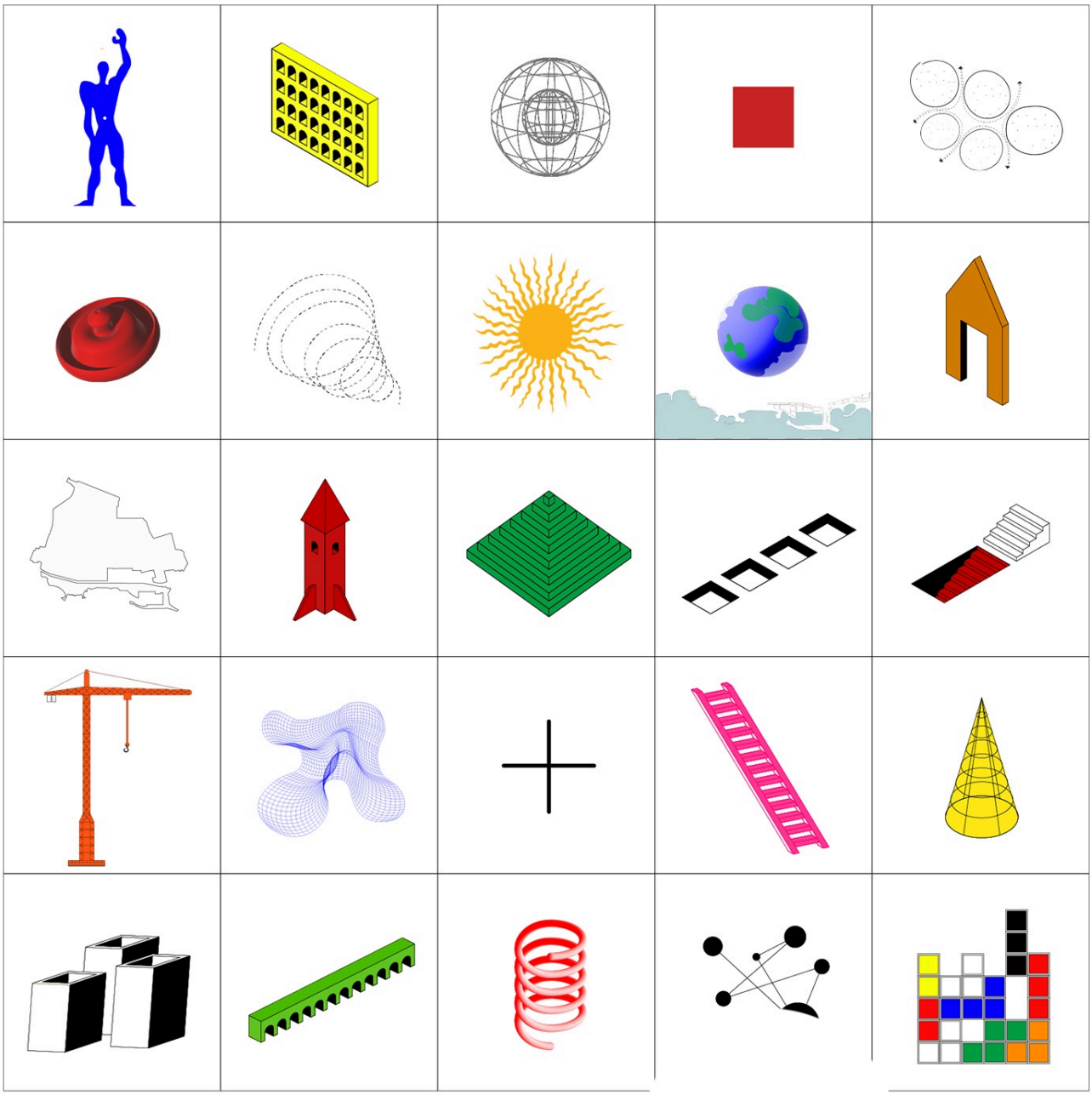
Η πόλη του μέλλοντος μετατρέπεται σε ένα **σενάριο προς πώληση** που υπόσχεται ασφάλεια, ευημερία και ευδαιμονία. Σε αυτό το σημείο, η συζήτηση για τη φουτουριστική αρχιτεκτονική αποκτά ιδιαίτερη σημασία, καθώς δεν εκδηλώνεται μόνο ως μορφολογική γλώσσα. Η διαχρονική αντίληψη για αυτήν συγκροτείται ως μια ιδεολογική επιθυμία **υπέρβασης του παρόντος: ως υπόσχεση ταχύτητας, τεχνολογικής προόδου και ριζικού εκσυγχρονισμού του χώρου**. Το μέλλον δεν παρουσιάζεται απλώς ως χρονική συνέχεια, αλλά ως εικονικό καθεστώς που προηγείται της πραγματικότητας και την κατευθύνει.

Η νέα αστική εικόνα της Αθηναϊκής Ριβιέρας παραπέμπει στην αναζήτηση μιας νέας Νεφελοκοκκυγίας: **ενός τόπου διαφυγής, ή αυτοεξορίας,** που προκύπτει ως απάντηση στην εντεινόμενη ασφυξία της σύγχρονης αστικής ζωής. Η αναλογία αποκαλύπτει την αντίφαση ανάμεσα στο όραμα της απόδρασης και στους μηχανισμούς ελέγχου που την καθιστούν τελικά **προνόμιο** και όχι συλλογικό δικαίωμα.

Ένας ουρανοξύστης παρεμβάλλεται αιφνίδια εντός του υφιστάμενου ιστού, λειτουργώντας ως **κατακόρυφο τοπόσημο** που εγκαθιδρύει μια νέα συνθήκη αστικότητας, και συστήνει στην πόλη ένα αυτοτελές χωρικό και συμβολικό σύμπαν.

Στη σύγχρονη εποχή της ιλιγγιώδους ταχύτητας, ο άνθρωπος ζει μια ζωή πλήρως **ιδιωτική**, εγκλωβισμένος πίσω από μια οθόνη ώστε να ολοκληρώσει υποχρεώσεις που άλλοτε αποτελούσαν κοινωνική δραστηριότητα. Πρόκειται για τις κατεξοχήν διαδικασίες που συνθέτουν την έννοια και τον θεσμό της πόλης, η οποία σταδιακά μετατρέπεται σε θέαμα, ενώ τα άτομα σε ρόλο παθητικού θεατή μοιάζουν να αναζητούν μέσα σε αυτή τον ιδιωτικό τους χώρο επιδιώκοντας **απομόνωση**. Η απρόσωπη εμπειρία υποκαθιστά τη συμμετοχή και τη σύγκρουση. Το υποκείμενο είναι **εγκλωβισμένο σε έναν κύκλο έργων και αλλαγών που το ξεπερνούν** και ζει -κατά τη φροϋδική προσέγγιση- στον κόσμο των φαντασιώσεων, στην προσπάθειά του να διορθώσει μια μη ικανοποιητική πραγματικότητα.

entertainment well being ecology

well being ecology Views entertainment

Views entertainment well being

“Architectural scenography: constructed for the purpose of its own consumption, according to the terms imposed by the market.”

ecology *“Produced for its image: for the gaze of the investor, the tourist, and the drone.”* Views

entertainment ecology

Koolhaas, R., Junkspace (2001)

well being entertainment

ecology

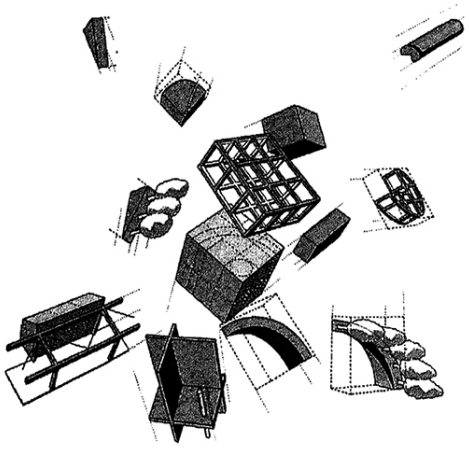
Views Views well being

Views well being entertainment ecology

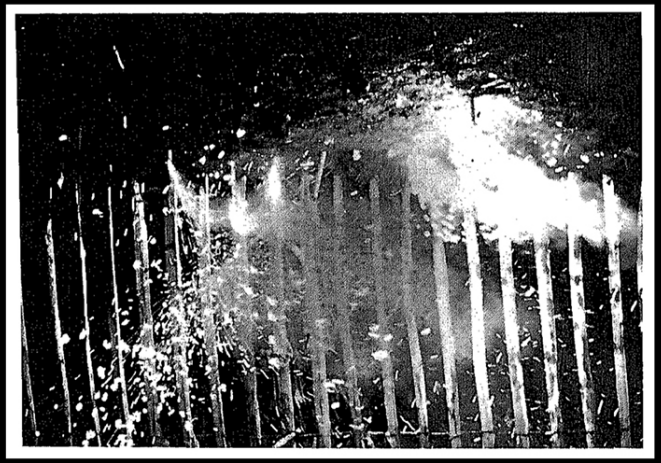
Σύμφωνα με τον Bernard Tschumi, η πόλη γίνεται σύστημα ασύνδετων αλλά συναρθρωμένων θραυσμάτων και η αρχιτεκτονική πρέπει να αποδεχθεί τις ασυνέχειες της πραγματικής ζωής: την υπέρβαση του ελέγχου, τα απρόβλεπτα συμβάντα, την αδυναμία μιας τέλειας “μηχανής κατοίκησης”.

Έτσι, ένα masterplan μπορεί να φαίνεται τέλειο ως εικόνα, **αλλά η αρχιτεκτονική κρίνεται από το τι επιτρέπει να συμβεί — όχι από το τι υπόσχεται να δείξει.** Σε μια τέτοια λογική προώθησης του αφηγήματος της πόλης -ως εικόνα προς κατανάλωση-, τοποθετείται πλάι σε εικόνες αρχαίων αγαλμάτων με τρόπο τέτοιο ώστε να συνδεθούν μεταξύ τους αισθητικά.

Tschumi, B.

Exploded Follie, 1984

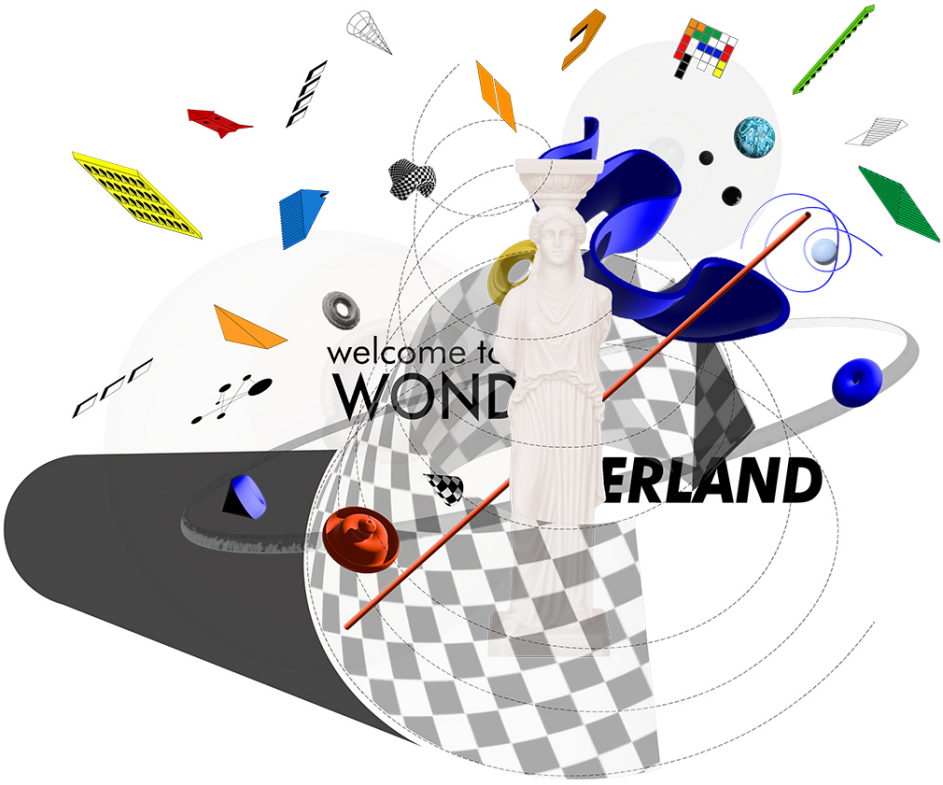

Fireworks Manifesto, 1974

Το άτομο εξουθενώνεται στην ιδέα ότι οι αποφάσεις για την πόλη του λαμβάνονται ερήμην του, και ότι **μετατρέπεται σε θεατής** μιας ανάπτυξης που δεν μπορεί να επηρεάσει. Ο Lefebvre θα έλεγε πως πρέπει να διεκδικήσει το ‘‘δικαίωμα στην πόλη’’. Ο Harvey θα υπενθύμιζε ότι το υποκείμενο μπορεί να αντισταθεί στη λογική του κεφαλαίου.

Το υποκείμενο **καλείται να ξανανοηματοδοτήσει τον χώρο** και να μην αρκεστεί στην παθητική κατανάλωση.

Το νέο μοντέλο υποκειμενικότητας που αναδύεται σε αυτό το νέο τοπίο δεν ωθεί το άτομο να κατοικήσει, αλλά να συμμορφωθεί·, δεν καλείται να διαμορφώσει τον χώρο αλλά διαμορφώνεται από αυτόν, δεν είναι σε θέση να μετασχηματίσει την πόλη, αλλά να **καταναλώσει τις δυνατότητές της.** Η αστική ελευθερία του δεν αναιρείται, αλλά επαναπροσδιορίζεται ως επιλογή εντός ενός πλαισίου. Και ακριβώς σε αυτή την προκαθορισμένη ελευθερία εντοπίζεται η πιο κρίσιμη τομή.

Τέλος, η διάλεξη θέτει το ερώτημα κατά πόσο αυτό το προτεινόμενο μοντέλο ζωής που παράγει νέες μορφές υποκειμενικότητας, επαναπροσδιορίζει τον χαρακτήρα της πόλης: αν αυτή εξακολουθεί να αποτελεί χώρο συλλογικής εμπειρίας και κοινωνικής συνύπαρξης ή αν μετασχηματίζεται σε ένα πλήρως εμπορευματοποιημένο και τυποποιημένο περιβάλλον, όπου οι όροι παραγωγής, πρόσβασης και χρήσης του χώρου έχουν ήδη προκαθοριστεί.

> the question is not whether whether the city is undergoing transformation,
> but whether it still qualifies as a city;

> does the urban space it produces form subjects
> with the capacity for action and appropriation,
> or does it instead engender a new mode of subjectivity?

Architecture for Consumption - Reinventing the contemporary urban mythologies of the Athenian Riviera

Zachariaki Anna Eleftheria

Final Thesis, NTUA 2026

This lecture investigates the ways in which contemporary architectural and urban discourse contributes to the transformation of the coastal front of Attica into a field of desire, consumption, and narrative. The coastline of the southern suburbs, known as the Athens Riviera, is currently undergoing a profound morphological and spatial transformation and constitutes an area at the focal point of investment interest, initiated by the urban redevelopment project of Hellinikon

This site, which has for years remained in a state of suspension as an empty, residual space within the urban fabric, is now projected through the mechanisms of real estate and global architectural culture as a new city within the city. In this context, architecture emerges as a product of international circulation and as a narrative that produces not only buildings, but also — in Bauman’s terms — consumer subjects. The present

condition eloquently reflects the expectations and fantasies of a generation, surrounding the “dream life,” constituting a comprehensive promise of a prosperous lifestyle by the sea.

The Hellinikon redevelopment can be approached through the problematic of Bigness, as introduced by Rem Koolhaas in S,M,L,XL. At the level of the “XL,” the project does not operate merely as an isolated architectural object, but as an integrated system of flows, programs, and economic mechanisms that tends to constitute a “city within the city.”

This reading critically engages with Fritz Lang’s film Metropolis, not as an aesthetic analogy, but as a mutual reminder that the architecture of the metropolis can function as a mechanism for organizing social roles and spatial segregation. The representative condition depicted in Metropolis (1927) operates as an allegory projected one hundred years later, into the distant future of 2026, where urban space is organized through an extreme social and spatial dualism: the “upper city” of administration, consumption, and aesthetic prosperity corresponds to a sterilized, almost transcendent image of progress, while the “lower city” of workers constitutes the invisible substratum of production, discipline, and deprivation.

The Hellinikon does not operate simply as a construction of the future, but simultaneously as a mechanism for reconfiguring the relationship between the city and the sea, the economy, and the global imaginary, functioning by analogy to “another Disneyland,” which, as a designed environment playing the role of fantasy, ultimately legitimizes the rest of the world as reality.

In the contemporary condition, this tendency is linked to the globalized economy of attention. Monumentality becomes a means of competitiveness, a tool contributing to the branding of place. It is not merely a matter of form, but a strategy that does not simply seek to construct buildings, but to position them freely within the landscape, ensuring maximum visibility and a prominent presence — an arrangement that recalls an exhibitionary logic. Monumentality, however, is no longer exclusively identified with classical grandeur or imposing representation, but is often redefined as image and as message.

Within this framework, urban space resembles a thematic environment organized primarily for the consumption of a staged experience. Architecture, thus operates as a mechanism for the production of images and simulation. It produces an image of a “better tomorrow,” sufficiently convincing to be consumed in the present. In this sense, in “buying the future,” one does not simply purchase square meters or a new address, but capitalizes on a way of life, a promise of identity, and a position within an urban mythology constructed in advance.

A new “DNA” is introduced externally, violently reorganizing the pre-existing social, spatial, and cultural sequences. This constitutes a rupture that does not merely alter the phenotype of the area, but rather rewrites the very mechanisms of reproduction of urban life and produces new assemblages. Architecture can produce such assemblages, and therefore new types of subjectivity, operating in a disciplinary manner. It produces a space of excessive organization, where perfection ultimately suffocates life. The freedom of the subject is not abolished, but reframed as choice within acceptable scenarios, within an extended field that appears open and extroverted, but in essence operates as a regime of conduct.

Technology and the practices of imaging experience assume a central role as mechanisms for the promotion and consumption of space, rendering necessary a critical reading of the conditions under which this new architectural and urban meta-reality is constituted.

The dystopian consequences presented do not intervene externally, but emerge as inherent elements of the developmental narrative itself. The emergence of a new architectural idiom is examined, along with the decline of academic architectural formalism and the dominance of a perception of an ephemeral, ecological reality of absolute whiteness, according to which each generation is tasked with constructing its own architecture as its singular historical spatial expression.

The city of the future is transformed into **a scenario for sale**, promising security, prosperity, and well-being. At this point, the discussion of futuristic architecture becomes particularly significant, as it manifests not only as a morphological language. Its enduring perception is constituted as an ideological desire to transcend the

present: as a promise of speed, technological progress, and radical spatial modernization. The future is not presented merely as temporal continuity, but as a virtual regime that precedes and directs reality.

The new urban image of the Athens Riviera recalls the search for a new Nephelokokkygia: a place of escape, or self-exile, emerging as a response to the suffocating conditions of contemporary urban life. This analogy reveals the contradiction between the vision of escape and the mechanisms of control that ultimately render it a privilege rather than a shared claim.

A skyscraper is abruptly inserted within the existing fabric, functioning as a vertical landmark that establishes a new condition of urbanity and introduces to the city an autonomous spatial and symbolic universe.

In the contemporary era of vertiginous speed, the individual lives an increasingly private life, confined behind a screen in order to complete obligations that were once social activities. These processes, which once constituted the essence of the city as a social institution, are gradually transformed into spectacle, while individuals assume the role of passive spectators, seeking within it their own private space and pursuing isolation. Impersonal experience replaces participation and conflict. The subject becomes trapped within a cycle of projects and transformations that exceed them, living — in Freud's terms — within a world of fantasy, in an attempt to correct an unsatisfactory reality.

The individual is exhausted by the realization that decisions concerning their city are made without their participation, and that they are transformed into spectators of a development they cannot influence. Lefebvre would argue that they must claim the "right to the city." Harvey would remind us that the subject can resist the logic of capital. The subject is thus called upon to re-signify space and not settle for its passive consumption.

The new model of subjectivity emerging within this landscape does not encourage the individual to inhabit, but to conform; it does not invite them to shape space, but rather shapes them through it; it does not enable them to transform the city, but to consume its possibilities. Their urban freedom is not eliminated, but redefined as choice within a predetermined framework. It is precisely within this predetermined freedom that the most critical rupture is located.

According to Bernard Tschumi, the city becomes a system of disconnected yet articulated fragments, and architecture must accept the discontinuities of real life: the transgression of control, unpredictable events, and the impossibility of a perfect "machine for living." Thus, a masterplan may appear perfect as an image, but architecture is ultimately judged by what it allows to happen — not by what it promises to show. Within this logic, the promotion of the urban narrative as an image for consumption is placed alongside images of ancient statues in order to establish aesthetic continuity between them.

Finally, the lecture raises the question of whether this proposed model of life, which produces new forms of subjectivity, redefines the character of the city: whether it continues to constitute a space of collective experience and social coexistence, or whether it is transformed into a fully commodified and standardized environment, where the conditions of production, access, and use of space have already been predetermined.